

γιάννης αντάμης

αποσπάσματα

ο ινδός ωτορινο λαρυγγο λόγος

Γιάννης Αντάμης

**Ο Ινδός ωτορινολαρυγγολόγος,
αποσπάσματα**

Τεχνική υποστήριξη: Μάριος Αρσενίου

Dreamtigers 2018

Ύστερα άρχισα τα τηλεφωνήματα. Επινόησα τα πιο απίθανα πράγματα για να σχηματίσω γνώμη για τους απέναντι. Τους τηλεφωνούσα λέγοντας πως είμαι μια τυφλή μαμή, ένα λαγουδάκι του Πλαίη Μπού, ο υπουργός Συντονισμού, ένας νεκρός ακαδημαϊκός που ήθελε να ταφεί, ένας αυτόματος τηλεφωνητής, ένας κοινωνιολόγος επικίνδυνα μαλάκας, ο ποιητής Γιάννης Ρίτσος, ασφαλιστής της Ιντεραμέρικαν, απ' την εκπομπή «Εσείς και το σώμα σας», απ' τη νεολαία της Βυζαντινής Δημοκρατίας, από τρομοκρατική αρμενική οργάνωση κι άλλα τέτοια. Ένας οχετός από ψευτιές τρύπωσε στα σύρματα του ΟΤΕ αλλά δεν τα βούλωσε. Αντίθετα, Μπλα μπλα στο μπλα μπλα άνοιξαν τα στόματα, ξεθαρρεύτηκαν οι γλώσσες και ξέρασαν τόση νεοελληνική απελπισία που παραλίγο να συγκινηθώ ο ηλίθιος.

**Γιάννης Ξανθούλης, «Ο Μεγάλος Θανατικός»,
Αστέρι 1982**

Σε συνέχεια των αποσπασμάτων «Πίσω Γιάννη τα
Ξύλα», Dreamtigers026, «Κοινοποιήματα»,
Dreamtigers029, «Εσόδων-Εξόδων» Dreamtigers033
και «Με τα Πόδια» Dreamtigers035. Οπότε, μέρος
πέμπτο:

πάμε πάλι

Τα μαστόρια απέναντι βαράνε από το πρωί. Κάθε μισή ώρα φοράω το πιο στραβωμένο ύφος μου, βγαίνω στην πόρτα και τους κοιτάζω. Αυτοί ανασηκώνουν τους ώμους και συνεχίζουν τη δουλειά τους. Ξαναμπαίνω μέσα και προσπαθώ να κάνω κι εγώ τη δική μου δουλειά. Μάταιο. Ακούω τα μπλακεντέκερ και δεν ακούω τη σκέψη μου. Ξαναβγαίνω για τσιγάρο. Βγαίνει και ένα από τα μαστόρια, με πλησιάζει και μου ζητάει φωτιά. «Τι θράσος», σκέφτομαι, «τι θράσος!» «Συγγνώμη, ρε φίλε», μου λέει, «τελειώνουμε όπου νάναι.» Την ίδια στιγμή ο συνάδελφός του βάζει ξανά μπροστά τον μικρό αδελφό του μετροπόντικα. Ένα ζευγάρι ώμων ανασηκώνεται ξανά. Υπόγειες άγνωστες διαδρομές ανοίγονται μες στο κεφάλι μου. Μια μεταλλική συγχορδία πλανιέται πάνω απο τον πασπαλισμένο από σκόνη και σοβάδες μελαγχολικό πεζόδρομο. Κρεσέντο και ξαφνικά σιωπή. «Ξαναπαίξτο Σαμ», του φωνάζω.

τίνος

- Έχετε κανένα στοιχειωμένο σπίτι στο χωριό σας;
- Εδώ όλα τα σπίτια στοιχειωμένα είναι.
- Αλήθεια; Και το δικό σας;
- Βεβαίως.
- Και δηλαδή, βλέπετε μες στο σπίτι σας φαντάσματα;
- Όχι, μόνο η γιαγιά τα βλέπει. Εμείς τα ακούμε μόνο.
- Πώς γίνεται αυτό;
- Δεν ξέρω. Μάλλον είναι που μόλις δει κανένα η γιαγιά αμέσως το ρωτάει «τίνος το φάντασμα είσαι εσύ;» και έτσι όλα τρομάζουνε και τρέχουν να κρυφτούνε.

ο κυρ-πόλεμος

Ήταν, θυμάμαι, ένας τύπος, τότε που ζούσα στην Αθήνα, στα Εξάρχεια, που καθόταν όλη τη μέρα μόνος του στα καφενεία της πλατειάς χωμένος πάντα μες στην εφημερίδα του. Καμία φορά, που τύχαινε να βρεθώ κι εγώ εκεί με την παρέα μου, σε κάποιο διπλανό τραπέζι, τον άκουγα να διαβάζει μουρμουρίζοντας τα νέα της ημέρας και μου έμοιαζε η μουρμουρά αυτή με ξόρκι μαγικό και προσευχή ταυτόχρονα. Και τότε αυτός, μόλις καταλάβαινε πως κάποιος τον προσέχει, κατέβαζε αμέσως την εφημερίδα, μας κοιτούσε και έλεγε πάντα την ίδια ατάκα: «Πόλεμος, παιδιά, ε; Πόλεμος..» Δεν κατάλαβα ποτέ αν ζητούσε επιβεβαίωση για τις δυσάρεστες προβλέψεις του ή αν μας έβλεπε έτσι, νέους και χαζοχαρούμενους, και ήθελε να μας τρομάξει. Εμείς μπροστά του κάναμε πως τον παίρνουμε στα σοβαρά και ψευτοαπελπισμένα κουνούσαμε τα κεφάλια μας για το κακό που μας είχε βρει κι εμάς και ολόκληρο τον κόσμο. Όμως μετά τον κοροϊδεύαμε και όταν αναφερόμασταν σε αυτόν, τον λέγαμε «ο κυρ-πόλεμος» και σκάγαμε στα γέλια.

Πάντως, μια μέρα που φεύγοντας ξέχασε την εφημερίδα επάνω στο τραπέζι, την πηρά, έτσι από περιέργεια, στα χεριά μου και την ξεφύλλισα. Και

έκπληκτος τότε ανακάλυψα πως όντως κάπου
γινόταν πόλεμος.

πολλές

Στο καφενείο διπλά μου δυο τύποι του
γυμναστηρίου κοκορεύονται για το πόσες κάμψεις
κάνουν κάθε μέρα. «Εγώ κάνω διακόσιες σε δέκα
σετ», λέει ο ένας. «Εγώ εκατόν είκοσι», του
απαντάει ο άλλος, «αλλά κάνω και καμία
σαρανταριά ακόμα στο ένα χέρι». Με το ζόρι
κρατιέμαι να μην πεταχτώ και να τους πω: Γιατάκια,
εγώ να δείτε πόσες παρακάμψεις κάνω κάθε
εβδομάδα στην εθνική για να αποφύγω τα διόδια.

μαλώνουμε;

Το 2012, για λογούς που δεν είναι της παρούσης, έκοψα την τηλεόραση. Το καλοκαίρι του 2015, για ευνόητους λογούς, σταμάτησα να διαβάζω ειδήσεις γενικά - τουλάχιστον αυτές που έχουν να κάνουν με την εγχώρια επικαιρότητα. Με τα αθλητικά είχα ήδη πάψει να ασχολούμαι από τότε που οι συνομήλικοί μου ποδοσφαιριστές κρέμασαν τα παπούτσια τους. Το τελευταίο που μου έχει μείνει είναι το μετεωρολογικό δελτίο, που και αυτό μόνο όταν είναι να ταξιδέψω του ρίχνω πού και πού καμιά μάτια. Και όμως, και να θες να αγιάσεις δεν σε αφήνουν οι δημοσιογραφικοί διάβολοι. Ειδικά φέτος τον χειμώνα, όποτε μπαίνω σε κανένα ειδησεογραφικό σάιτ για να διαβάσω το δελτίο του καιρού, πριν βγω στην εθνική οδό με το αμάξι μου, νιώθω λες και με προκαλεί ο νταής του μαγαζιού να πάμε έξω στον δρόμο να μαλώσουμε.

παράλληλα

Σας έχει τύχει ποτέ να περνάτε δίπλα από καρτοτηλέφωνο κι αυτό να αρχίσει να χτυπάει; Και αν ναι, δεν έχετε μπει στον πειρασμό να απαντήσετε; Εμένα μου έχει τύχει δυο φορές. Η πρώτη ήταν πριν από πολλά χρόνια, τότε που οι περισσότεροι δεν είχαμε κινητά και κυκλοφορούσαμε πάντα με μια τηλεκάρτα στην τσέπη. Ήμουν στην Αθήνα, στην Πλατεία Αμερικής. Άκουσα να χτυπάει ένα καρτοτηλέφωνο, πλησίασα δειλά-δειλά, σήκωσα το ακουστικό και είπα: «Παρακαλώ, ποιος είναι;» Στην άλλη άκρη της γραμμής μια ψυχρή γυναικεία φωνή, σαν κι αυτές που σταδιοδρομούν στις γραμμές εξυπηρέτησης, ζητούσε κάποιον Γιάννη. Της είπα: «Α, κοιτάξτε να δείτε σύμπτωση: Κι εμένα Γιάννη με λένε!» «Καλά, χαλάρωσε, δεν σε λένε και Αναξαγόρα», μου απάντησε και μου το έκλεισε στα μούτρα. Όταν αφηγήθηκα το περιστατικό αυτό στους φίλους μου, οι πιο πολλοί γέλασαν. Υπήρχαν, όμως, και κάποιοι που μου είπαν ότι πρέπει να είμαι πιο προσεκτικός και ότι δεν παίζουνε με αυτά τα πράγματα και ότι υπάρχουν καρτοτηλέφωνα στην πόλη που λειτουργούν σαν πύλες εισόδου σε άλλες διαστάσεις. Τότε κατάλαβα ότι είχα δώσει λανθασμένη απάντηση σε εκείνην την άγνωστη γυναικεία φωνή και έχασα έτσι μια σπάνια ευκαιρία

να ταξιδέψω σε κάποιο παράλληλο σύμπαν πιο διασκεδαστικό από αυτό εδώ το σύμπαν το ξενέρωτο.

Για πάνω από δυο δεκαετίες περνούσα δίπλα από καρτοτηλέφωνα περιμένοντας πώς κ πώς να ακούσω και πάλι κάποιο να χτυπάει. Μέχρι που χθες το βράδυ, καθώς περπατούσα στη Γούναρη, κάτω από την Πλατεία Ναβαρίνου, άκουσα να χτυπάει ένα τηλέφωνο. Αν και περνάω σχεδόν κάθε μέρα από εκεί, δεν είχα προσέξει ποτέ ότι υπάρχει στο σημείο αυτό καρτοτηλέφωνο. Έριξα μια ματιά τριγύρω. Ήταν αργά και έβρεχε. Ο δρόμος ήταν άδειος. Αυτό είναι, σκέφτηκα, το παράλληλό μου σύμπαν εξακολουθεί να συνωμοτεί για να με κλέψει από αυτό εδώ το σύμπαν το αχάριστο. Έτσι είναι τα παράλληλα τα σύμπαντα: Καμιά φορά αργούν να πάρουν μπρος, αλλά στο τέλος την κάνουν τη δουλειά τους.

Μα ενώ έτρεξα όλο χαρά για να σηκώσω το τηλέφωνο, ξάφνου κι από το πουθενά, εμφανίστηκε ένας ακόμα διεκδικητής του εισιτηρίου για το χωροχρονικό ταξίδι: Ένας τύπος, μικρόσωμος και μελαμψός, μάλλον μετανάστης από κάποια χώρα της μακρινής Ανατολής, πετάχτηκε και άρπαξε σχεδόν ταυτόχρονα με μένα το ακουστικό και δεν έλεγε να το αφήσει. Ε, όχι, ρε φίλε! Δεν είναι δυνατόν! Έρχονται οι ξένοι και μας παίρνουν τώρα και τα παράλληλα τα σύμπαντα; Κάτι μουρμούρισε αυτός ικετευτικά, κάτι του γρύλισα εγώ, στο τέλος

νίκησα. Άφησε ο ξένος το ακουστικό, έκανε ένα βήμα πίσω, μα δεν έφυγε. «Παρακαλώ; Ποιος είναι;» είπα σαν έτοιμος από καιρό. Στην άλλη άκρη της γραμμής μια γυναικεία φωνή μελωδική έλεγε κάτι σε κάποια γλώσσα της ινδικής υποηπείρου. Γύρισα και κοίταξα ξανά τον μελαγχολικό αντίζηλο. «Για σένα είναι», του είπα κι αυτός έβαλε σαν μικρό παιδί τα γέλια.

Καθώς απομακρυνόμουν ακούγοντας πίσω μου διάφορα μάλλον πακιστανικά γλυκόλογα, σκέφτηκα ότι τελικά υπάρχουν δίπλα μας άνθρωποι που ήδη ζουν παράλληλα σε δυο, αν όχι και σε περισσότερα, σύμπαντα, κάποια από τα οποία είναι πολύ πιο επείγοντα από το σε γενικές γραμμές μάλλον χαλαρό και ξέγνοιαστο δικό μας.

κυλελέρ

Είχα μια θεία κάποτε, πολύ καλή γυναίκα, η οποία πετούσε κατά καιρούς διάφορα τρελά μαργαριτάρια: Τι που την κόρη της στο σχολειό την κόψανε στα άλευρα (στην άλγεβρα), τι που ο άντρας της δεν ήταν καλά και του είπαν να πάει να κάνει υπέροχο (υπερηχογράφημα), τι που μας ρωτούσε, όταν την επισκεπτόμασταν, αν θέλαμε να μας βγάλει να πιούμε λίγο σπρέι (σπράιτ)... κατά καιρούς μας τάραζε στα τρίποντα. Το πιο αγαπημένο μου, όμως, από όλα όσα είχε ξεστομίσει, ήταν μια φορά που ο γιος της ντύθηκε, λέει, και στολίστηκε να πάει να δώσει για μια δουλεία συνέντευξη και η κακομοίρα τον καμάρωνε και μας έλεγε ποσό πολύ του πήγαιναν τα κυλελέρ (κυριλέ) τα ρούχα. Κρίμα που έφυγε τόσο νωρίς η θεία και δεν πρόλαβε να δει τις νέες μόδες να τη δικαιώνουν.

οι φωνές

Ακούω έξω στον δρόμο φασαρία και βγαίνω στην πόρτα να δω τι παίζει. Δεν βλέπω τίποτα. Ξαναμπαίνω μέσα. Η φασαρία, όμως, συνεχίζεται. Σηκώνομαι και βγαίνω πάλι έξω. Μαζί με μένα έχουν βγει όλοι σχεδόν οι γείτονες στις πόρτες των καταστημάτων και από πάνω στα μπαλκόνια τους. Κοιταζόμαστε όλοι με απορία. Ακούμε φωνές, αλλά ούτε βλέπουμε κανέναν να φωνάζει ούτε καταλαβαίνουμε πού ακριβώς βρίσκονται αυτοί που μαλώνουν. Και όμως, μοιάζει σαν να είναι δίπλα μας, εκεί, ανάμεσά μας. Ολόκληρη η γειτονιά είναι στα πρόθυρα της ομαδικής παράκρουσης.

Όσο περνάει η ώρα, τόσο η ένταση αυξάνεται. Τώρα οι αόρατοι καβγατζήδες δεν μαλώνουν απλώς. Σφάζονται. «Ρε παιδιά, κάτι να κάνουμε», πετάγεται ένας γείτονας. «Και τι να κάνουμε, ρε φιλέ;» του λέει ο διπλανός του. «Να φωνάξουμε την αστυνομία», προτείνει ένας τρίτος. «Δεν είναι δική μας δουλεία», ένας άλλος παρεμβαίνει. «Από εκεί, από την πολυκατοικία απέναντι, ακούγονται. Να ανέβουμε να δούμε τι συμβαίνει», προτείνει κάποιος. «Κι εσένα τι σε νοιάζει;» άλλος την πρόταση του αμέσως απορρίπτει.

Κουβέντα στην κουβέντα, αρχίζει να τσακώνεται ολόκληρη η γειτονιά. Αποκαλύπτεται ο χαρακτήρας του καθενός, φανερώνεται ο τρόπος που βλέπουμε τα πράγματα, αλλά και ολόκληρο το φάσμα των πολιτικών αντιλήψεων μιας κοινωνίας, έτσι, διά ασήμαντο, που λένε, αφορμή, περίπου ξεδιπλώνεται. Τώρα η πρώτη, η αρχική φασαρία έχει ξεχαστεί και οι φωνές που μας έβγαλαν στον δρόμο ούτε που ακούγονται. Και όμως, με έναν τρόπο παράδοξο, το μυστήριο των αόρατων καβγατζήδων λύνεται: Τελικά εμείς ήμασταν.

στα τέρατα

-Ωραία ιστορία.

-Ευχαριστώ.

-Από το μυαλό σου την έβγαλες, έτσι;

-Ε, από πού άλλου;

-Ναι, σωστά.

-Και η χθεσινή η δίκη σου, ωραία ήταν.

-Α, νάσαι καλά. Η δίκη σου, πάντως, κερδίζει στα σημεία.

-Ε, όχι κ στα σημεία. σε παρακαλώ. Στα τέρατα κερδίζει.

τζάμπα γραφή

Είναι κάτι νεαροί, τις τελευταίες μέρες, που έχουν στήσει πάγκο στον πεζόδρομο και μοιράζουν φυλλάδια. Δεν χρειάζεται καν να πλησιάσεις για να καταλάβεις ότι ανήκουν σε κάποια θρησκευτική οργάνωση. Το ατσαλάκωτό τους ντύσιμο, το άκαμπτο στήσιμό τους, το επαγγελματικό χαμόγελο που παγώνει μόλις τους προσπεράσεις... όλα δειχτούν κώδικα συμπεριφοράς και σταυροφόρα πειθαρχία. Από τους περαστικούς ελάχιστοι τούς δίνουν σημασία, και αν σταματήσει πού και πού κάποιος μπροστά τους, συνήθως είναι για να τους την πει και να τους κοροϊδέψει. Επειδή περνάω κι εγώ συνεχεία από εκεί, προσπαθώ κάθε φορά να επινοώ και μια διαφορετική δικαιολογία για να τους αποφεύγω: «Ευχαριστώ πολύ, αλλά δεν ξέρω γράμματα», «Να είστε καλά, αλλά, ξέρετε, είμαι σατανιστής», «Με συγχωρείτε, βιάζομαι. Έρχεται η συντέλεια και δεν έχω προλάβει να ρυθμίσω τις οφειλές μου στο δημόσιο».

Σήμερα ο πάγκος έχει εμπλουτιστεί και εκτός από φυλλάδια οι κουμπωμένοι νεαροί μοιράζουν και Άγιες Γραφές, οπότε και η ανταπόκριση του κοινού έχει ελαφρώς αλλάξει. «Πάρτε μία Αγία Γραφή, κύριε. Είναι δωρεάν», διαφημίζουν τη θεόπνευστη πραμάτεια τους. Σήμερα κάποιοι σταματούν. Πάντα θα υπάρχουν κάποιοι, που και ποντικοφάρμακο να

τους δώσεις, θα το πάρουν, φτάνει να είναι τζάμπα.
«Σίγουρα δεν θέλετε λεφτά;» ρωτούν με επιφύλαξη
και ύστερα παίρνουν τον θείο λόγο παραμάσχαλα
και απομακρύνονται ρίχνοντας πίσω τους κλεφτές
ματιές να δουν αν τους ακόλουθη κάποιος
αιρεσιάρχης.

Στο μεταξύ, στο καφενείο απέναντι δύο αιώνιοι
θαμώνες παρακολουθούν το θέαμα και σχολιάζουν
ράθυμα:

-Μα αυτό είναι βίαιος προσηλυτισμός. Επιτέλους,
πρέπει να επέμβει ένας εισαγγελέας.

-Ε, όχι και βίαιος, σιγά. Δεν μας βάζουν και με το
ζόρι, μωρά παιδιά, μέσα στην κολυμπήθρα.

και τέτοια

Σχεδόν αυθεντικός διάλογος (με ταξιτζή στη Θεσσαλονίκη, πριν από χρόνια, στις μέρες του φεστιβάλ ντοκιμαντέρ):

-Πού πατέ;

-Στην Όλγας, στο ινστιτούτο Γκαίτε.

-Γιατί; Έχετε μάθημα βραδιάτικα;

-Όχι, πάμε να δούμε μια ταινία. Είναι το φεστιβάλ ντοκιμαντέρ.

-Ντοκιμαντέρ; Τι; Φάλαινες και τέτοια;

-Ε, όχι... εντάξει. Έχει και αλλά... πολιτικά.

-Α! Χίτλερ και τέτοια, ε;

(Από τότε, όποτε ακούω φεστιβάλ ντοκιμαντέρ, φαντάζομαι μια κριτική επιτροπή να βγαίνει στην τελετή λήξης, να ανοίγει τους φάκελους της και να απονέμει δύο βραβεία: Ένα για την κατηγορία «φάλαινες και τέτοια» και ένα για την κατηγορία «Χίτλερ κ τέτοια»)

μια παρέα

Τα τελευταία χρόνια η μονή σχεδόν σχέση που έχω με το ποδόσφαιρο συνίσταται στην προσπάθειά μου να αποκρυπτογραφώ τα ουρλιαχτά των γειτόνων μου κατά τη διάρκεια των αγώνων. Απόψε, αν κρίνω από αυτά που έχω ακούσει μέχρι τώρα, από τα δύο-τρία παρατεταμένα «αχ!» δηλαδή, το ματς που παίζει τώρα είναι μάλλον ισόπαλο χωρίς τέρματα και χωρίς ιδιαίτερες συγκινήσεις. Στο μεταξύ, όσο περνάει η ώρα, έρχονται, από αλλά διαμερίσματα, άλλα «αχ», λιγότερο φίλαθλα, αλλά πολύ πιο αγωνιστικά, να προστεθούν στα πρώτα. Έτσι, με ένα κρεσέντο αναστεναγμών, φεύγει και αυτός ο παλιοχειμώνας. Ήρθε η άνοιξη, άνοιξαν τα παράθυρα και γίναμε ξανά όλοι μας μια παρέα.

ώρι-λα

Έχω βγει έξω στον πεζόδρομο να κάνω ένα τσιγάρο. Δυο τύποι πέρανε από δίπλα μου χαχανίζοντας. Λένε ανέκδοτα. «Πώς λέγεται ο Ινδός ωτορινολαρυγγολόγος;» ρωτάει ο ένας. Ο άλλος ήδη σκάει στα γέλια χωρίς να περιμένει την απάντηση. «Δεν ξέρω. Για πες», του λέει προσπαθώντας να πάρει ανάσα. «Έλα, σκέψου το λίγο. Εύκολο είναι», του απατάει ο φίλος του. Απομακρύνονται. Τους κοιτάζω και αναρωτιέμαι: Πώς να λέγεται, άραγε, ο ινδός ωτορινολαρυγγολόγος; Βρίσκονται πια μακριά και δεν μπορώ να ακούσω τη συνεχεία. Λίγο πριν στρίψουν στη γωνία, ο ένας δίνει επιτέλους την απάντηση κι ο άλλος γελάει τόσο δυνατά που βγαίνει έξω στον δρόμο όλη η γειτονιά να δει τι παίζει.

Ε, πώς λέγεται ο Ινδός ωτορινολαρυγγολόγος; Αρχίζω πλέον να σπάω το κεφάλι μου. Θέλω να μάθω. Θέλω κι εγώ να γελάσω. Τι να κάνω; Να τρέξω από πίσω τους; Να πάω να τους ρωτήσω; Ξαναμπαίνω μέσα. Προσπαθώ να το ξεχάσω. Προσπαθώ να συγκεντρωθώ ξανά στο βιβλίο που διαβάζω. Μάταιο. Πώς στο διάολο λέγεται ο Ινδός ωτορινολαρυγγολόγος; Έχοντας πλήρη αντίληψη της γελοιότητας της πράξης μου, μπαίνω στο ιντερνέτ και γκουγκλάρω: «Πώς λέγεται ο Ινδός ωτορινολαρυγγολόγος;» Τα πρώτα ευρήματα που

μου προκύπτουν είναι φριχτά ακατανόητα και άσχετα τελείως: «σύνδρομο μανιέρ», «Ελεάννα Μαρτίνου», «λογάριθμοι του Ζίνκομπελ», «λαϊκή συσπείρωση Ηλιούπολης», «κετογονική δίαιτα», «ξενοδοχεία στα Ιλίσια», «ο γιατρός του Χίτλερ αποκαλύπτει», «ασύρματα παραγγελιοληψία», «χάρτης Μασαχουσέτης», «θα σε αγαπώ για πάντα», «άγγελοι στην Αγία Σοφία», «άλφα χρηματιστηριακή», «ποιήματα για ζόμπι».

Αλήθεια, κάτι άλλο ήθελα να πω, κάπου άλλου ήθελα να καταλήξω, αλλά τώρα που τα βλέπω όλα αυτά έτσι, γραμμένα σε παράταξη, μου μοιάζουν με τίτλους διηγημάτων που πρέπει επειγόντως να γραφτούν, με περιεχόμενα μιας συλλογής που πρέπει οπωσδήποτε να εκδοθεί και να κυκλοφορήσει υπό τον γενικό τίτλο: «Πώς Λέγεται ο Ινδός Ωτορινολαρυγγολόγος;»

Γάμω τον μπελά μου, δηλαδή... πώς λέγεται ο Ινδός ωτορινολαρυγγολόγος;

Ζευγάρι περπατά σε δρόμο εμπορικό και χαζεύει τις βιτρίνες. «Κοιτά... ωραίο δεν είναι;» λέει αυτή δείχνοντας κάτι στον σύντροφο της. «Καλό είναι», της απατάει αυτός. Προχωράνε. «Τι όμορφο που είναι αυτό», λέει ξανά αυτή κοιτώντας κάτι άλλο. «Εντάξει... καλό είναι», επαναλαμβάνει αυτός αδιάφορα. Τρίτη βιτρίνα. Τρίτος ενθουσιασμός. Τρίτο συνεχόμενο ξενέρωνα. Κάποια στιγμή αυτή αρχίζει να ενοχλείται: «Μα τι έχεις πάθει σήμερα;» Αυτός αμύνεται: «Τι έχω πάθει; Τίποτα...» Ακολουθεί μικρός και σχετικά χαμηλόφωνος καυγάς μπροστά σε παρακείμενο άστεγο, ο οποίος τους παρακολουθεί ξαπλωμένος στο αυτοσχέδιο κρεβάτι του. «Α, δεν είσαι καλά, μου φαίνεται», βγάζει αυτή διάγνωση. «Εγώ δεν είμαι καλά, ε; Εγώ;» αυτός συνεχίζει να αμύνεται με αοριστολογίες δουλευμένες στην προπόνηση. Ξάφνου κτυπάει το τηλέφωνο του. Το βγάζει. Απαντάει: «Έλα, ρε μεγάλε. Πού είσαι; Ναι, ναι... εννοείται πως θα έρθουμε.» Της κλείνει το μάτι. Χαζογελάνε και οι δυο. «Να μην αρχίσετε χωρίς εμάς. Να περιμένετε», πετάγεται αυτή και συμπληρώνει. Και έτσι όπως έχει έρθει κοντά στη συσκευή και στο μάγουλο του δικού της, του σκάει κι ένα φιλί και όλα μελί γάλα. «Ε, όχι», αγανακτεί τότε ο άστεγος, εκεί κάτω στα πόδια

τους, κ αρχίζει να φωνάζει: «Μην το γυρνάτε το κανάλι, ρε παιδιά. Το άλλο είχε περισσότερη πλακά.»

καλές κακές πράξεις

Στάματα το πρωί στο περίπτερο να πάρω έναν αναπτήρα. Μπροστά μου ένας τύπος μετράει κέρματα μέχρι να συμπληρώσει το απαιτούμενο ποσό που αντιστοιχεί σε δύο μπύρες. Κάτι του λείπει. «Ποσό είπες;» ρωτάει τον περιπτερά. «Δύο ευρώ και σαράντα λεπτά», του απαντάει εκείνος. Ξαναμετράει τα φραγκοδίφραγκα. Κομπιάζει. «Να σου χρωστά δεκαπέντε λεπτά;» Ο περιπτεράς αγριεύει στην αρχή: «Μου χρωστάς ήδη από προχθές και αλλά.» Και αμέσως μετά γλυκαίνει, παίρνει ένα ύφος πατρικό και λέει: «Τι τις θες τις μπύρες από τόσο νωρίς; Πάρε μια σοκολάτα.» «Νηστεύω, ρε μπάρμπα», ο νέος σχεδόν διαμαρτύρεται. «Α, είσαι και της εκκλησιάς», ο άλλος περίπου τώρα τον θαυμάζει. Επειδή βλέπω ότι θα κρατήσει πολύ αυτή ιστορία και επειδή λιγάκι βιάζομαι, λέω να κάνω την καλή ή την κακή -αλήθεια τώρα, ποιος πίνει μπύρες από τις εννιά;- πράξη της ημέρας. Βγάζω από την τσέπη είκοσι λεπτά και τα ακουμπώ ανάμεσά τους. Ο τύπος παίρνει τις μπύρες και εξαφανίζεται, ευχόμενός μου κάτι αμετάφραστο και ο περιπτεράς μένει να με κοιτάζει με ένα ύφος θυελλωδώς ανάμεικτο, σαν να είμαι κάτι ανάμεσα σε άγιο και ελεγκτή του σδόε. «Έναν αναπτήρα», του λέω. «Ενάμισι ευρώ», μου απαντάει. Βγάζω να

πληρώσω και έκπληκτος διαπιστώνω ότι τώρα είμαι
εγώ αυτός που δεν του φτάνουνε τα κέρματα. «Να
σου χρωστάω δέκα λεπτά;» τον ρωτάω. Ο μπάρμπαξ
ξενερώνει. «Αλλιώς έχω και κάρτα», του λέω, ενώ
αναρωτιέμαι αν διαθέτουν ποσ και στον παράδεισο.

μονοδρομήσεις

Εδώ στη Θεσσαλονίκη έχει ο δήμος τοποθετήσει σε διάφορα σημεία επιγραφές στις οποίες μπορεί ο περαστικός να διαβάσει κάποια ιστορικά στοιχεία σχετικά με μνημεία, δρόμους, κτήρια και πλατείες που βρίσκονται εκεί κοντά ή που υπήρξαν κάποτε πριν να τα καταπιεί η πόλη.

Χθες βράδυ, ενώ περπατώ επί της οδού Φράγκων, βλέπω προπορευόμενο ζευγάρι να σταματά και να διαβάζει τη σχετική επιγραφή που βρίσκεται έξω από το Κρατικό Ωδείο. Η κυρία φαίνεται να εντυπωσιάζεται και λέει στον σύντροφό της: «Άκου, Βασίλη, τι λέει εδώ. Η οδός Φράγκων ονομάζεται έτσι γιατί εδώ βρισκόταν ο φραγκομαχαλάς της πόλης, η συνοικία των καθολικών.» Ο κύριος, αδιάφορος, κοιτάζει αλλού και αμέσως αρχίζει πάλι να βαδίζει. «Μα περίμενε, ρε άνθρωπε», του λέει ξανά εκείνη. «Κάθε μέρα περνάμε από αυτόν τον δρόμο. Δεν σε ενδιαφέρει να μάθεις γιατί τον λένε έτσι;» «Εμένα ο μονός δρόμος που με ενδιαφέρει είναι αυτός που χάραξα εγώ», της απαντάει αυτός σηκώνοντας όσο μπορεί ψηλότερα το άδειο του κεφάλι, για να παραπατήσει ένα-δυο βήματα μετά και να σαβουρδιαστεί κατάχαμα. Ο καημένος, μάλλον θα σκόνταψε πάνω στο χάραγμά του.

ο άγιος αντώνιος ο γείτονας

Πέρυσι τέτοιες μέρες ξεκίνησα να γραφώ κάτι για τον Άγιο Αντώνιο τον Γείτονα, την εκκλησία που ακουμπά πάνω στην οικοδομή μας, και όπως συμβαίνει συνήθως παρασύρθηκα και κάτι άλλο τελικά έγραψα και δημοσίευσα. Θα ξαναπροσπαθήσω φέτος..

Συμφώνα με την παράδοση, λοιπόν, ο άγιος Αντώνιος είναι ο προστάτης άγιος των ψυχικά νοούνταν - μάλλον λόγω των παραισθήσεων που ο ίδιος είχε, τότε που γύρναγε στην έρημο, και οι οποίες ενέπνευσαν τον Σαλβαντόρ τον Νταλί να ζωγραφίσει τον περίφημο πινάκα «Οι Πειρασμοί του Αγίου Αντωνίου». Για τον λόγο αυτόν στην συγκεκριμένη εκκλησία, όπως και σε άλλους άγιους Αντώνιους φαντάζομαι ανά τον χριστιανικό κόσμο, κατέφευγαν οι συγγενείς των ανθρώπων που έπασχαν από ψυχικές διαταραχές -σε μια εποχή που τους ανθρώπους αυτούς τους έλεγαν γενικά τρελούς, στην καλύτερη περίπτωση, και στη χειρότερη δαιμονισμένους- προκειμένου να ζητήσουν τη συνδρομή του αγίου για τη θεραπεία ή έστω την ανακούφιση των οικείων τους. Η μέθοδος που ακολουθούσαν τότε οι ειδικοί επί του θέματος παπάδες ήταν να αλυσοδένουν τους ασθενείς σε διάφορα σημεία εντός του ναού και να τους

αφήνουν εκεί μόνους να περιμένουν τη θεία χάρη να έρθει εν τω μέσω της νυχτός και να τους βοηθήσει. Οι φωνές τους, λένε οι παλιότεροι, ακούγονταν τα βράδια σε ολόκληρη τη γειτονιά, προκαλώντας εφιάλτες στους υγιείς περιοίκους και προσθέτοντας έτσι ακόμα ένα λιθαράκι στη ντίζνεϊλαντ του αστικού θρύλου που λέγεται πλατεία Ιπποδρομίου. Αυτή η ιστορία κράτησε σχεδόν μέχρι τη δεκαετία του '70, οπότε και η οργιώδης ανάπτυξη της πόλης στρίμωξε τον παλιό ναό ανάμεσα σε πολυκατοικίες σαν τη δικιά μας, οι ένοικοι των οποίων άρχισαν να διαμαρτύρονται, όχι τόσο για τη βάρβαρη αυτή πρακτική, αλλά μάλλον επειδή δεν μπορούσαν τη νύχτα να κλείσουν μάτι από τα ουρλιαχτά των αλυσοδεμένων.

Σήμερα οι ψυχικά νοσούντες δεν συχνάζουν πια εκεί τα βράδια, αν κ μάλλον δεν πρέπει να έχουν απομακρυνθεί και πολύ από την περιοχή, αφού στις πολυκατοικίες τριγύρω στεγάζονται συμπτωματικά - ή ίσως όχι και τόσο συμπτωματικά- ένα σωρό ψυχίατροι. Κάποιες, πάντως, από τις αλυσίδες του Αγίου Αντωνίου σώζονται ακόμα και αν επισκεφτείτε την εκκλησία, μπορείτε να τις δείτε ή ακόμα κ να τις ακούσετε να τρίζουν, εάν περάσετε νύχτα από τη γειτονιά ανυποψίαστοι. Όπως ακόμα σώζονται και οι πειρασμοί που συνοδεύουν αυτές τις αλυσίδες και που παραδόξως ίσως λιγάκι και να μοιάζουν με αυτούς που τότε έβλεπε ο άγιος Αντώνιος στην έρημο και που μετά ο Σαλβαντόρ Νταλί ζωγράφισε.

Οι αιώνιοι πειρασμοί να τυλιχτείς με τις πρώτες
αλυσίδες που θα βρεις μπροστά σου, να γίνεις ένα
με αυτές, μαζί τους να σκουριάσεις - αντί να τις
σπάσεις με ένα σου μόνο χτύπημα, με ένα σου μόνο
ουρλιαχτό, που θα σηκώσει στο πόδι τις γειτονιές
ολοκλήρου του κόσμου.

φράουλες

Το μανάβικο της γειτονιάς μας το έχουν δυο δίδυμα αδέρφισα, τα όποια δουλεύουν με βάρδιες, και έτσι το μαγαζί μένει ανοιχτό μέχρι αργά το βράδυ. Όσπου να το καταλάβω πως είναι δυο, έλεγα, τι διάλογο, δεν ξεκουράζεται ποτέ αυτός ο άνθρωπος; Τέλος πάντων, πάω απόψε να πάρω κάτι. Με βλέπει ο δίδυμος αδελφός υπηρεσίας και μου λέει: «Πού είσαι εσύ;» Σκέφτομαι ότι το λέει έτσι, όπως λέμε «γεια, τι κάνεις;», οπότε του απαντώ στο ίδιο πνεύμα: «Ε, πού νάμαι;» «Όχι, σοβαρά τώρα. Πού είσαι;» επιμένει αυτός. «Τι εννοείς πού είμαι; Εδώ», του λέω κάπως απολογητικά λες και του χρωστάω, ξερωγώ, κάποια εξήγηση. «Καλά, δεν μου είπες την Παρασκευή να σου κρατήσω φράουλες; Γιατί δεν ήρθες να τις πάρεις;» περνάει στη φουλ επίθεση. «Εγώ; Λάθος κάνεις. Μήπως με μπερδεύεις με κάποιον άλλον;» του απαντώ νιώθοντας το κακό να πλησιάζει. «Καλά, με συγχωρείς», μαζεύεται αυτός, «μπορεί και να έλειπα και να το είπες στον αδελφό μου. Θα ξαναφέρουμε αύριο, πάντως.» Και ναι, νέο παγκόσμιο ρεκόρ στο λογικό άλμα εν κενώ σημειώνεται στη γειτονιά μας.

ο κύριος

Κοντεύω 43 και ακόμα, όταν με παίρνουν στο τηλέφωνο και ζητάνε τον «κύριο Αντάμη», νομίζω ότι εννοούν τον πατέρα μου. Ξέρω πως δεν ακούγομαι και πολύ επαγγελματίας στα τηλεφωνά, αλλά καμία φορά βολεύει αυτή η αμηχανία. Σήμερα, για παράδειγμα, που με πήραν από την τράπεζα, πρέπει να ακούστηκα τόσο ασυνάρτητος, που ο υπάλληλος μόνο που δεν με ρώτησε αν υπάρχει κάποιος ενήλικος στο σπίτι για να μπορέσει να συνεννοηθεί μαζί του.

α, εδώ

Είμαι στον βόλο και έχω βγει να περπατήσω λίγο. Κάποια στιγμή, σε μια διασταύρωση, κάπου εκεί στον Άναυρο, ένα αυτοκίνητο πετάγεται απότομα μπροστά μου. Ο οδηγός κατεβάζει το παράθυρο και με ρωτάει: «Ρε φιλέ, μπορείς να μου πεις πώς μπορώ να φύγω από εδώ;» Το ερώτημά του μοιάζει υπαρξιακό και ως εκ τούτου αγωνιώδες και αρκετά μυστήριο. Προσοχή, δεν μου ζητάει οδηγίες για το πώς θα βγει στην εθνική ή πώς θα πάει προς το Πήλιο. Θέλει να μάθει γενικά πώς φεύγει κάνεις από εδώ, πράγμα που από μόνο του, όπως και νάχει, είναι κάπως παράλογο. Αφού, όπου και να πάμε, πάντα εντός της επικρατείας ενός «εδώ» δεν θα βρισκόμαστε; Δυστυχώς, δεν έχω να του δώσω συγκεκριμένη απάντηση, οπότε ζητώ διευκρινίσεις: «Συγγνώμη, ξέρετε, δεν είναι τόσο απλά τα πράγματα. Υπάρχει το αναπόδραστο της ανθρώπινης κατάστασης. Η ύπαρξη προηγείται της ουσίας. Θέλω να πω... πού ακριβώς θέλετε να πατέ;» Ο οδηγός βιάζεται. Δεν έχει χρόνο ούτε για ταξιδιωτικές ούτε για μεταφυσικές κουβέντες. Γκαζώνει, φεύγει, εξαφανίζεται. Μάλλον τον έφερα προ των ευθυνών του, σκέφτομαι, ενώ συνεχίζω πλέον απερίσπαστος να περπατώ προς το απροσδιόριστο εκεί μου.

κατάλογοι

Είχα κάποτε έναν φίλο που του άρεσε να συλλέγει καταλόγους από καφέ και εστιατόρια. Ήταν πολύ περήφανος για αυτή τη συλλογή του, αν και σπάνια την επιδείκνυε, αφού φοβόταν μην τον κατηγορήσουν -αν είναι δυνατόν- για κλεπτομανία.

Εμένα, πάντως, που τότε με θεωρούσε -για λογούς που δεν είναι της παρούσης- συνάδελφο και ομοϊδεάτη, μου αποκάλυψε τον «θησαυρό» του, μια μέρα που τον επισκέφτηκα στο σπίτι του. Τον θυμάμαι ακόμα να μου παρουσιάζει για ώρες, ένα προς ένα, όλα τα μυστικά του εκθέματα και να μου αφηγείται για το καθένα και μια ιστορία. Το παράξενο είναι ότι οι ιστορίες αυτές δεν είχαν να κάνουν μόνο με το πώς είχε αποκτήσει όλους αυτούς τους καταλόγους, αλλά και με όλα όσα προηγήθηκαν και όσα ακλούθησαν των επισκέψεων του στο εκάστοτε καφέ ή εστιατόριο. Λες και η παράδοξη αυτή συλλογή λειτουργούσε παράλληλα σαν ένα απόκρυφο ημερολόγιο της κοινωνικής ζωής του. Λες και η ακατανόητη αυτή συνηθείας είχε πιο πολύ να κάνει με μια προσπάθειά του να δώσει νόημα στις κατά τα αλλά μάλλον ανούσιες εξόδους του. Πολύ αργότερα κατάλαβα πως όλοι οι συλλέκτες -νόμιμοι κ παράνομοι- ό,τι και να μας

αρέσει να μαζεύουμε, στην ουσία το ίδιο πράγμα συλλέγουμε: χρόνο.

Σήμερα ο τύπος αυτός έχει δικό του μαγαζί, στο όποιο όμως δεν κυκλοφορούν κατάλογοι, αφού το μενού είναι γραμμένο πάνω στην επιφάνεια του κάθε τραπέζιού. Φαντάζομαι πως έτσι αισθάνεται ασφαλής και δεν νιώθει πως κινδυνεύει από παρόμοιους συλλέκτες. Μέχρι να βρεθεί, βεβαία, κάποιος, που θα αρχίσει να συλλέγει τραπέζια από καφέ και εστιατόρια. Άλλωστε, όλα τα ειδή, ακόμα και τα πιο ακατανόητα, εξελίσσονται.

Οι τηλεοράσεις στις καφετερίες της πλατειάς δείχνουν μπάλα. Τα τραπέζια είναι γεμάτα. Πίσω τους κάποιοι περαστικοί έχουν σταματήσει και χαζεύουν στα όρθια τα τελευταία λεπτά του αγώνα. Ένας τύπος πλησιάζει και τους ρωτά: «Ποσό-πόσο είναι, ρε παιδιά;» «Μηδέν-μηδέν», του απαντάει κάποιος, χωρίς να ξεκολλήσει το βλέμμα του από την οθόνη. «Και ποσό θέλει ακόμα για να τελειώσει;» ξαναρωτάει ο τύπος. «Τρία λεπτά», του λέει κάποιος άλλος. Στο μεταξύ τόσο το σκορ όσο κι ο χρόνος που απομένει φαίνονται στο πάνω μέρος της οθόνης. Εάν ο τύπος δεν έχει κάποιο πρόβλημα όρασης, τότε ψάχνεται μοναχά για κουβέντα, πράγμα που μάλλον φανερώνει η τρίτη ερώτηση του: «Και ποιοι παίζουν, ρε παιδιά;» Τώρα κανένας δεν του απαντά. Κάποιοι απλώς γυρίζουν και τον κοιτούν ενοχλημένοι. «Ε, ποιοι παίζουν;» επιμένει απτόητος αυτός, αλλά τα λόγια του χάνονται μέσα στις φωνές των παρευρισκομένων, καθώς στις καθυστερήσεις μπαίνει επιτέλους το γκολ που τόσο προσδοκούσαν ή απεύχονταν. «Ρε σεις, ποιοι παίζουν;» ο τύπος κάνει μια τελευταία απέλπιδα προσπάθεια. Το ματς λήγει. Οι θεατές μέσα σε πανηγύρια και βρισιές αρχίζουν να φεύγουν. Ο τύπος απομακρύνεται κι αυτός παρέα με το για πάντα αναπάντητο χαζό

ερώτημα του. Όποιοι και να έπαιζαν τελικά, αυτόν
απόψε κανένας δεν τον παίζει.

Στο ταχυδρομείο δυο κύριοι συζητούν για την αναγκαιότητα επαναφοράς της θανατικής ποινής. «Κρέμασμα στην πλατεία θέλουν», γνωμοδοτεί ο ένας, χωρίς να εξηγεί στο ανύποπτο κοινό σε ποιους ακριβώς αναφέρεται. «Τι κρέμασμα, μωρέ;» ο άλλος αμέσως αντιδρά. «Του φεκισμό, λέω εγώ. Και λάιβ, ε; Στην τηλεόραση. Να βλέπουν οι άλλοι και να ξέρουν τι τους περιμένει.» Προσέχω ότι παρά τη διαφωνία τους ως προς τη καταλληλότερη μέθοδο εκτέλεσης, τα έχουν βρει σχετικά τον δημόσιο χαρακτήρα που πρέπει αυτή να έχει. «Για ποιους λέτε;» πετάγεται μια κυρία από διπλά. «Για αυτούς... τους κερατάδες», της απαντά ο ένας από τους δυο κύριους, σπάζοντας το παγκόσμιο ρεκόρ αοριστολογίας. Η κυρία κουνάει το κεφάλι της. Δεν είμαι και πολύ σίγουρος αν συμφωνεί ή προσπαθεί να δείξει απλώς ότι καταλαβαίνει. Ευτυχώς, έρχεται ο δεύτερος κύριος και απογειώνει την κουβέντα: «Εσείς, κυρία μου, τι νούμερο είσαστε;» «Νούμερο είσαι εσύ και φαίνεσαι, ζώο, ε ζώο», του απαντά αυτή και σηκώνεται να πάει να κάτσει κάπου άλλου μακριά τους. Οι δυο κύριοι, με ένα τεράστιο «μα» ζωγραφισμένο στα πρόσωπά τους προσπαθούν να της δείξουν τα χαρτάκια τους με τους αριθμούς προτεραιότητας. Όμως είναι αργά. Η κυρία έχει

πιάσει ήδη κουβέντα με άλλη κυρία αναμένουσα και
από κοινού επιδίδονται στο άθλημα του
συγχρονισμένου κουνήματος κεφαλίου άνευ φόρας.
«Για δέματα ελάτε από εδώ», φωνάζει ένας ταμίας.
Αχ, η άνοιξη...

Λογικά

Μια βενζινάδικη ιστορία, όπως μου την αφηγήθηκε ένας φίλος ή έστω στο περίπου:

Σταματάω κάπου να βάλω βενζίνη. Βγαίνει ο βενζίνας. «Είκοσι ευρώ», του λέω. Ενώ τρέχουν τα νούμερα στην αντλία, αυτός χαζεύει το αμάξι μου. «Ποιος σου το έκανε αυτό;» με ρωτάει δείχνοντάς μου το χάραγμα στην πόρτα του συνοδηγού. «Δεν ξέρω. Έτσι το βρήκα», του απαντώ. «Τσογλάνια», μου λέει, «να πας να τον βρεις κ να του κάνεις τα ίδια στο δικό του αμάξι.» «Μα αφού δεν ξέρω ποιος το έκανε», του λέω - λες και αυτό είναι το πρόβλημα στην πρόταση του. «Μαλακίες», επιμένει αυτός. «Εγώ ένα πρωί που βρήκα το δικό μου φαγωμένο, πηρά ένα κλειδί και χάραξα όλα τα αμάξια της γειτονιάς. Λογικά θα πέτυχα και το δικό του. Έτσι δεν είναι;» Επειδή εδώ η κρίσιμη λέξη είναι το «λογικά», σκέφτομαι ότι καλύτερα είναι να μην του απαντήσω. Αλλά το ύφος του έχει αρχίσει να με εξοργίζει τόσο που τελικά λέω, δεν γαμιέται... «Και σε ποια γειτονιά μένεις, ρε φιλέ;» τον ρωτώ. Αυτός μάλλον του κόβει επιτέλους και βαράει άτακτη υποχώρηση: «Ε... έμενα... Τώρα μένω άλλου. Ε... απόδειξη θέλεις;» Σειρά μου να επιμείνω: «Λέγε, ρε. ποιος ξέρει... Μπορεί και να βγούμε γείτονες.» Ο βενζίνας χλομάζει, βήχει, αναστενάζει, γενικά ζει ένα δράμα.

«Λοιπόν, για να σε βοηθήσω... ξεκινά να λες
γειτονιές και πού θα πάει λογικά -πάντα λογικά- θα
πετύχεις κάποια στιγμή και τη δικιά μου.»

.

αυτή και το σκυλάκι

Αυτή περνάει από τον πεζόδρομο με το σκυλί της δεμένο με λουράκι. Αυτός κάθεται στην καφετερία με την παρέα του. Τη βλέπει να πλησιάζει και κεραυνοβολημένος σκουντάει τον διπλανό του. Το σκυλί, για κάποιον λόγο, πηγαίνει καταπάνω του, με φιλικές πάντως διαθέσεις. Το λουρί τεντώνεται. Ο χρόνος σταματάει. Αυτός το εκμεταλλεύεται. Σκύβει και χαϊδεύει το σκυλί, επαναλαμβάνοντας την ερώτηση που κάνει πάντα τα τετράποδα να αμφιβάλλουν για τη νοημοσύνη του κυριάρχου είδους στον πλανήτη: «Πού είσαι εσύ; Ε; Πού είσαι εσύ;» Το σκυλί αρκείται στα χάδια του άγνωστου και δεν μπαίνει καν στον κόπο να απαντήσει «εδώ, μωρέ μαλακά... δεν με βλέπεις;» «Πώς τον λες;» ρωτάει αυτός με το βλέμμα καρφωμένο στα παπούτσια της. «Την λέω», (δεν) του απαντάει αυτή χαζεύοντας την πρόωρη αραίωση στο τριχωτό της κεφαλής του. «Θηλυκό είναι, ρε. Δεν βλέπεις τα αυτιά του;» πλειοδοτεί σε ζωοφιλία ένας από τους φίλους του, κρίνοντας μάλλον και το τελικό σκορ της αναμέτρησης. «Άντε, Μάσα, ξεκολλά... πάμε», λέει αυτή προσπαθώντας τώρα πια να μην γελάσει. Η Μάσα υπακούει. Το πνεύμα του Τσέχων τρέχει τριγύρω από το τραπέζι των αγοριών προσπαθώντας μάταια να δαγκώσει την ουρά του.

Είμαι στην τράπεζα και περιμένω να εξυπηρετηθώ. Το νούμερο στον φωτεινό πινάκα απέχει πολύ ακόμα από αυτό που γραφεί το χαρτάκι μου. Ευτυχώς, έχω μαζί μου κάτι να διαβάσω. Ακούω να κτυπάει το τηλέφωνο μου -έτσι νομίζω, δηλαδή- κάνω σελιδοδείκτη το χαρτάκι με το αριθμό προτεραιότητας και βγάζω το κινητό να δω ποιος είναι. «Παρακαλώ», ακούω τον διπλανό μου να λέει στο δικό του τηλέφωνο. Κοιτάζω την οθόνη του δικού μου: Κανείς. Το ξαναρίχνω στην τσέπη και ανοίγω πάλι το βιβλίο μου.

Λίγο μετά ακούγεται ο ίδιος ήχος κλήσης. Είναι το δικό μου αυτή τη φορά. Απαντώ, ενώ βλέπω τον διπλανό να τσεκάρει τώρα τη δική του συσκευή και ύστερα να μου χαμογελάσει. «Έχουμε τον ίδιο ήχο», μου λέει, όταν το κλείνω, σαν να πρόκειται για την πιο εξωφρενική σύμπτωση στον κόσμο. «Ναι, κοιτά να δεις...», του απαντώ. «Εμένα μου έχει μείνει από την πρώην μου», μου λέει. «Ήταν το τραγούδι μας. Από τότε που χωρίσαμε, όλο λέω να τον αλλάξω κι όλο το αναβάλλω.» «Άλλαξέ τον τώρα», του λέω, «προλαβαίνεις». «Καλά λες», μου απαντάει και αρχίζει να ψαχουλεύει τους αποθηκευμένους ήχους για να βρει τον πιο κατάλληλο. Δεν προλαβαίνει όμως τελικά, γιατί το τραγούδι μας -τώρα που

έχουμε γίνει όλοι μια παρέα- αρχίζει πάλι να βαράει. «Ωχ», αναφωνεί αυτός. «Τι έγινε;» τον ρωτάω. «Αυτή είναι», μου λέει και με κοιτάζει σαν να περιμένει από έμένα να του πω, όχι μοναχά αν πρέπει να της απαντήσει, αλλά και αν πρέπει να τα ξαναφτιάξουν. «Ε, απάντησε ή κλείστο, τέλος πάντων, ξερωγώ», του λέω αποφεύγοντας να πάρω ξεκάθαρη θέση στα προσωπικά του. Αυτός ξεπερνά τον αρχικό του δισταγμό, σηκώνεται απότομα και τρέχει έξω από την τράπεζα για να απαντήσει χωρίς να τον ακούει κάποιος αδιάκριτος που ζει για να διηγείται τέτοιες ιστορίες.

Μένω μονός να φαντάζομαι τη συνέχεια, ενώ τον βλέπω μέσα από το τζαμί να λιώνει μιλώντας έξω στο πεζοδρόμιο. Κοιτώ ξανά τα νούμερα στον φωτεινό πινάκα. Όλα προχωράνε τόσο αργά που ο τύπος προλαβαίνει, όχι μόνο να τα ξαναβρεί με την πρώτη του, αλλά και να της κάνει πρόταση γάμου, και όταν έρθει η σειρά του επιτέλους, να ζητήσει και στεγαστικό δάνειο από την τράπεζα για την μελλοντική τους οικογένεια. Βεβαία, τα δάνεια δεν δίνονται και τόσο εύκολα σήμερα. Αλλά, ποιος ξέρει, έτσι όπως πάει το πράγμα, μπορεί και την ανάπτυξη ακόμα να προλάβει.

το πιο σύντομο διήγημα στον κόσμο

Βάλθηκε, λέει, να γράψει το πιο σύντομο διήγημα στον κόσμο. Ο Χέμινγκουεϊ δεν ήταν που είχε γράψει ένα με έξι λέξεις; Και ένας άλλος Ιάπωνας -ξεχνούσε το όνομα του- ένα με μόλις τέσσερις; Ε, αυτός θα έγραφε το πιο μικρό από όλους. Κανείς στο μέλλον δεν θα μπορούσε να απειλήσει το ελάχιστο αυτό συγγραφικό ρεκόρ του. Στο δικό του το διήγημα θα υπήρχε μοναχά μια λέξη. Όχι, δεν ήταν εύκολη υπόθεση. Το δούλεψε πολύ. Το πάλεψε για μήνες. Αν είναι μόνο μια λέξη, σκεφτόταν, αυτή θα πρέπει να είναι ρήμα λογικά. Και αν είναι ρήμα θα πρέπει να είναι στην προστακτική, να μην αφήνει περιθώρια. Μα αν είναι ρήμα στην προστακτική, αναρωτιόταν, δεν θα είναι επικίνδυνο; Άλλοι θα το διαβάζουν σαν προσαγή και άλλοι σαν παράκληση - θα έμπλεκε. Δεν το έβαλε, όμως, κάτω. Έτσι, από όλα τα ρήματα, διάλεξε τελικά το πιο αμετάβατο και κάθισε και το έγραψε. Το διήγημα του, λοιπόν, πήγαινε κάπως έτσι: «μείνε.»

προσωπικά δεδομένα

Ένας Πακιστανός πουάει εικόνες και σταυρουδάκια στα φανάρια. «Τι είναι αυτά που πουλάς;» του λέει εξυπνάκικας διερχόμενος. «Είσαι χριστιανός, ρε;» «Γιατί;» του απατάει ο πλανόδιος. «Άμα πουλούσα χαρτομάντιλα, θα έπρεπε να ήμουν και συναχωμένος;»

το κλείσιμο

Πάω να πάρω το αμάξι. Κάποιος με έχει κλείσει άσχημα. Μπαίνω μέσα βρίζοντας και βάζω μπρος. Κάνω σερανταοκτώ μανούβρες και ακόμα δεν έχω καταφέρει να ξεπαρκάρω. Ξάφνου, εμφανίζεται από το πουθενά ένας κυριούλας, από αυτούς τους αυτοκλήτους περαστικούς τροχονόμους, και αρχίζει να μου δίνει οδηγίες. Για κάποιον λόγο τον ακούω, μέχρι που συνειδητοποιώ ότι προσπαθεί να με βοηθήσει να παρκάρω και όχι να απεμπλακώ από τη μεταλλική παγίδα όπου έχω πέσει. «Ευχαριστώ», του φωνάζω, «να βγω θέλω.» «Πάρτο όλο δεξιά, ίσιωσε και είσαι εντάξει», μου στέλνει ανταπόκριση αυτός από τον κόσμο του. «Άσε με, ρε άνθρωπε», του ξαναλέω. «Να ξεπαρκάρω θέλω. Δεν βλέπεις;» «Γιατί; Αφού χώρας», μου απαντά αυτός σχεδόν με αγανάκτηση. «Ρε, τι δεν καταλαβαίνεις;» του λέω έτοιμος πια να εκραγώ. «Να φύγω θέλω. Άσε με.» «Καλά», μου λέει αυτός, «μην φωνάζεις. Είπα να βγω μια βόλτα να πάρω λίγο αέρα. Άμα ήταν, καθόμουν σπίτι και μάλωνα με τη γυναίκα μου.» Το παίρνω όλο δεξιά, ισιώνω, σβήνω τη μηχανή και βγαίνω. Τέλος και του σημερινού μαθήματος.

ο κόσμος του

Κάθε μεσημέρι, γυρίζοντας στο σπίτι, θα σταματήσει στο περίπτερο, θα σταθεί μπροστά στις κρεμασμένες εφημερίδες και θα χαζέψει τα πρωτοσέλιδα τους. Όποιος περάσει από διπλά, θα τον ακούσει να μουρμουρά πάντα τα ίδια λόγια: «Τσ, τσ... τι γίνεται στον κόσμο...» Αν κάποιος του απαντήσει, μπορεί και να πιάσει εκεί, στα όρθια, μια σύντομη κουβέντα, που θα πηγαίνει συνήθως κάπως έτσι: «Τσ, τσ... τι γίνεται στον κόσμο...»

«Χαμός, ε;»

«Ναι, ναι. Χάλασε ο κόσμος, χάλασε.»

«Μα, δεν φταίει κανένας άλλος, κύριε μου. Εμείς φταίμε που...»

«Ναι, ναι. Εμείς φταίμε. Εγώ κυρίως, δηλαδή.»

Ύστερα θα αφήσει τον συνομιλητή του παρέα με τις απορίες του και θα γυρίσει σπίτι. Θα φάει, θα πέσει λίγο για να κοιμηθεί και ύστερα το απόγευμα, τώρα που καλοκαίριασε, θα σηκωθεί, θα φτιάξει έναν καφέ, θα βγει έξω στο μπαλκονάκι του και θα απλώσει τον εαυτό του πρωτοσέλιδο, μήπως και τον προσέξει κάποιος περαστικός και ενδιαφερθεί να δει τι γίνεται και στον δικό του κόσμο.

στον χρόνο

Όλοι όσοι έχουμε δοκιμάσει να ταξιδέψουμε στον χρόνο, ξέρουμε καλά ότι, εκτός από τους δύσπιστους φίλους μας που αρνούνται να περουνε στα σοβαρά τις χρονοταξιδιωτικές μας εντυπώσεις, έχουμε να αντιμετωπίσουμε και τους παρεξηγησιάρηδες ιστορικούς, που έτσι και τολμήσουμε να απλώσουμε κανένα χέρι στους χάρτες του Κολόμβου ή στα πινέλα του Νταβίντσι, αμέσως θα το κάνουν θέμα και θα αρχίσουν να γράφουν πάλι τέρατα για πρωτοπόρους και οραματιστές. Και καλά, επιστήμονες άνθρωποι, κατά τα αλλά, υποτίθεται.

τα θέματα

«Να το αφήσω λίγο εδώ; Ενοχλώ;» μου λέει. Βγαίνω στην πόρτα. Κοιτάζω αριστερά, κοιτάζω δεξιά. Δεν βλέπω ούτε αμάξι ούτε μηχανή ούτε καν ποδήλατο. «Τι να αφήσεις;» τον ρωτάω. «Το θέμα μου», μου απατάει, ενώ μου δείχνει κάτι στον αέρα, «μου έχει πει, κάθε φορά που πάω να τη δω, να αφήνω τα θέματα μου απέξω.» «Καλά», του λέω, «αστό. Αλλά έχε τον νου σου, σε παρακαλώ, άμα είναι να φύγω κ θέλω να ξεπαρκάρω κι εγώ το δικό μου θέμα, θα σου κορνάρω να κατεβείς να το μετακινήσεις.» Τα λέμε μια χαρά. Τα βρίσκουμε. Πάει διπλά στο θυροτηλέφωνο. Χτυπάει ένα κουδούνι. Όλα καλά. Μετά την τράπεζα θεμάτων στην εκπαίδευση, έχουμε τώρα και το πάρκιν θεμάτων εδώ απέξω στον πεζόδρομο.

Πριν κάτι χρόνια είχα πάει με έναν φίλο μου μια βόλτα με το αμάξι στο νότιο Πήλιο. Ήταν κατακαλόκαιρο και οι δρόμοι γεμάτοι από παραθεριστές που πηγαινοέρχονταν από τα ορεινά προς τα παραθαλάσσια χωριά και το αντίστροφο. Κάποια στιγμή, κάπου εκεί ανάμεσα σε Αργαλαστή και Λαύκο, βλέπει ο φίλος μια χελώνα να διασχίζει κάθετα τον δρόμο και μου φωνάζει έξαλλος σχεδόν να σταματήσω. Εγώ βγάζω φλας, σταματάω κάπου στην άκρια και τον ρωτώ τι έπαθε. «Δεν βλέπεις;» μου λέει. «Μια χελώνα.» «Ε, την είδα», του απαντώ. «Δεν θα την πατούσα.» «Εσύ ίσως όχι», μου λέει, «αλλά μπορεί κάποιος μετά από εμάς να μην την προσέξει και να τη συνθλίψει κάτω από τις ροδές του. Τόσα αυτοκίνητα κυκλοφορούν. Άντε, πάμε να τη βοηθήσουμε.»

Κατεβαίνουμε από το αμάξι και πάμε από πάνω της. Η χελώνα, τρομαγμένη μάλλον από το φρενάρισμα, έχει λουφάξει μέσα στο καβούκι της - μπορεί και να μην ακούν οι χελώνες και να λέω βλακεία τώρα, αλλά τέλος πάντων, δεν είναι αυτό το θέμα μας. Την πιάνουμε, λοιπόν, τη σηκώνουμε και την ακουμπάμε ανάμεσα στις φτέρες διπλά από την ασφαλτο. Είδα κάτι άλλους εκδρομείς, που περνούσαν την ώρα εκείνη από εκεί, να μας χαιρετούν, μάλλον

επαινώντας την πράξη μας, αλλά δεν είμαι και σίγουρος - μπορεί και να μας μούντζωναν. Γυρνάμε στο ανταμομπίλ, μπαίνουμε μέσα σίγουροι πως έχουμε κάνει την καλή πράξη της ημέρας και πριν προλάβω να βάλω πάλι μπρος, βλέπουμε την χελώνα να ξεμυτίζει ξανά μέσα από την πηλιορείτικη χλωρίδα και να αρχίζει να διασχίζει με τη χαρακτηριστική της ταχύτητα το οδόστρωμα. Προφανώς, έτσι όπως είχε κρυφτεί μέσα στο καβούκι της και δεν μπορούσαμε να δούμε το κεφάλι της, όταν τη μαζεύαμε, δεν καταλάβαμε και το προς τα πού πήγαινε. Κοιταζόμαστε, αναρωτιόμαστε ποσό μεγάλη μαλάκια έχουμε κάνει, ποσό μεγάλη μάστιγα της φύσης είναι ο άνθρωπος, ακόμα και όταν θέλει να κάνει το καλό, ποσό πολύ έχουμε αργήσει στα τσιπούρα που μας περίμεναν και φεύγουμε όσο πιο γρήγορα μπορούμε, αποφεύγοντας από ντροπή να κοιτάξουμε προς την πλευρά του ερπετού.

«Ναι», μου λέει ο φίλος, αφού έχουμε ήδη λιγάκι απομακρυνθεί, «αλλά κρίμα δεν είναι η καημένη. Είχε κάνει ήδη τη μίση απόσταση κι εμείς τη γυρίσαμε ξανά στην αφετηρία. Και αν την περιμένει κι αυτήν κάπου μέσα στο δάσος η παρέα της; Φαντάσου εμάς, μετά από τόσο δρόμο, να ερχόταν, λέει, ένα χέρι να μας άρπαζε και να μας γύριζε πίσω ξανά στον Βόλο.» Είχε δίκιο. Δεν ήταν αργά για να αποκαταστήσουμε τη ζημία που είχαμε άθελα μας προξενήσει στο οικοσύστημα. Οπότε, σταματάω

πάλι στην άκρια και κάνω στα γρήγορα ανάστροφη για να προλάβουμε να διορθώσουμε το πρώτο λάθος με ένα άλλο γελοιότερο.

Όταν φτάνουμε, όμως, εκεί όπου την έχουμε αφήσει, βλέπουμε ένα άλλο αμάξι σταματημένο με αλάρμ στη μέση του δρόμου και αλλά δυο από πίσω του να περιμένουν. Σταματάμε και εμείς. Διπλά τους, ένας τύπος κάνει κάτι σαν τροχονομία, ενώ ένας άλλος σηκώνει τη χελώνα -τη δίκια μας χελώνα- από το έδαφος και την πηγαίνει ξανά εκεί από όπου είχε ξεκινήσει. «Όχι, όχι, παιδιά», τους φωνάζουμε, «λάθος κάνετε. Από την άλλη πάει.» «Και εσείς πού το ξέρετε;» ρωτάνε αυτοί. «Τελειώνετε, ρε», τσιρίζουν οι άλλοι οδηγοί. Έρχεται και το λεωφορείο από την άλλη κατεύθυνση κι αρχίζει να μας κορνάρει δαιμονισμένα.

Μεσημέρι, καλοκαιράκι, κάπου σαράντα υπό σκιά, τα αλάτια να βράζουν πάνω στην επιδερμίδα και ο γλυκάνισος να ξεροψήνει τα εγκεφαλικά κύτταρα. Μοιραία αρχίζουμε να τσακωνόμαστε. Όλοι εναντίον όλων. Ακόμα και ο φίλος μου με μένα. Ακόμα και εγώ με τον εαυτό μου. Μια ωραιότατη πολυεπίπεδη σύγκρουση, από αυτές που τροφοδοτούν τη λογοτεχνία και ρημάζουν τη βιοποικιλότητα. Να πω την αλήθεια, δεν θυμάμαι πώς τέλειωσε αυτή η ιστορία, αλλά εντάξει, 150 χρόνια λένε πως ζουν οι χελώνες. Να είναι καλά η συγκεκριμένη, θα έχει πολύ υλικό να αφηγείται, όταν γεράσει, στα τετρασέγγονα της.

το ζευγάρι της χρονιάς

Είμαι στην αίθουσα αναμονής ενός ιατρείου. Η τηλεόραση ανοιχτή. Μια εκπομπή μάς ενημερώνει σχετικά με το πώς πέρασαν το τριήμερο οι «διάσημοι». Δεν ξέρω κανέναν τους. Τι σόι διάσημοι είναι αυτοί που εγώ δεν τους γνωρίζω, αναρωτιέμαι δεκαπεντασύλλαβα. Οι δυο κύριες διπλά μου, σαφώς πιο ενημερωμένες από μένα, σχολιάζουν για το ποσό πάχυνε ο τάδε ή για το ποσό ομόρφυνε η δεινά. Αισθάνομαι λιγάκι άσχημα. Πού ζω, επιτέλους; Ύστερα, για να περάσει η ώρα, παίρνω τα δυο παραπάνω άκλιτα μέρη του λόγου και τους τα φτιάχνω. Οραματίζομαι το ζευγάρι της χρονιάς, τον «τάδε» και τη «δεινά», να περνούν μαγευτικά τριήμερα σε εξωτικούς προορισμούς και να προσπαθούν να αποφύγουν τα αδιάκριτα βλέμματα της μαχόμενης δημοσιογραφίας, διατηρώντας αν όχι την ανωνυμία, τουλάχιστον την αντωνυμία τους.

ΤΟ ΚΟΥΤΑΚΙ

Γυρίζοντας, πριν λίγο, προς το σπίτι, σταματάω να πάρω καπνό σε ένα περίπτερο. Διπλά στο ψυγείο στέκεται ένας τύπος με μια μπύρα στο χέρι, ο οποίος μοιάζει, όχι μόνο σαν να θέλει κάτι να μου πει, αλλά σαν να με περίμενε εκεί όλο το βράδυ για να μου κάνει την ερώτηση του ενός εκατομμύριου. «Ρε φιλαράκι, να σε ρωτήσω κάτι;» μου λέει. «Μην του απαντάς... θα μπλέξεις», πετάγεται ο περιπτεράς, που προφανώς δεν είναι φίλος μου στο φέισμπουκ. «Πες μου, σε παρακαλώ, είναι σωστά πράγματα αυτά;» συνεχίζει ο άγνωστος, σχηματίζοντας με το χέρι του κάτι σαν κύκλο στον αέρα. «Ποια αυτά;» τον ρωτώ, αν και δεν είμαι καθόλου σίγουρος αν μπορεί αλήθεια να γίνει πιο συγκεκριμένος. «Αυτά», μου ξαναλέει φωνάζοντας αυτή τη φορά και με το χέρι του σχηματίζει έναν κύκλο ακόμα μεγαλύτερο εντάσσοντας μες στα «αυτά» τον δρόμο, τη νύχτα, τη μπύρα, το περίπτερο, την πόλη και ολόκληρο το σύμπαν. Η φωνή του έχει κάτι από θυμό αλλά κι από παράπονο. «Άσε τον άνθρωπο ήσυχο», φωνάζει από μέσα και ο περιπτεράς, με τον όποιον μάλλον ούτε στην κανονική ζωή δεν πρόκειται να γίνουμε μια μέρα φίλοι. «Όχι, δεν είναι ωραία πράγματα αυτά», του απαντώ για να πάω με τα νερά του και να απεμπλακώ από τον διάλογο. «Όχι, ρε φιλαράκι, όχι,

λάθος κάνεις», μου λέει πολύ πιο ήρεμα τώρα.
«Ωραία είναι όλα αυτά τα πράγματα. Σωστά δεν
είναι. Αυτό είναι και το πρόβλημα.» Και αμέσως
δίνει μια και βουτάει μες στο κουτάκι που κρατεί στο
χέρι του και εξαφανίζεται για πάντα.

εις άγρα ζωών

Βγαίνω στην πόρτα να κάνω ένα τσιγάρο. Όλα έξω είναι ήρεμα και εξοργιστικά αδιάφορα. Κανείς δεν μαλώνει με κανέναν. Κανελιν δεν παραμιλάει στα λατινικά περνώντας από μπροστά μου. Κανείς δεν έρχεται να με ρωτήσει ποιο είναι το νόημα της ζωής ή ποια είναι η πρωτεύουσα της Μαδαγασκάρης. Κανείς δεν κυκλοφορεί ντυμένος βίσωνας ή καγκουρό. Κανείς δεν υπερίπταται. Κανείς δεν αυτοαναφλέγεται. Κανέναν γενικά δεν προσπαθεί να μου τραβήξει την προσοχή. Κανέναν δεν νοιάζεται που η μέρα φεύγει κι ακόμα δεν έχω κάτι για να διηγηθώ.

Σβήνω το τσιγάρο εκνευρισμένος και γυρίζω μέσα. Λίγο μετά μια γηραιά κυρία έρχεται, στέκεται μπροστά στην είσοδο και με κοιτάζει. «Πες το. Μην το κρατάς μέσα σου», σκάφτομαι – «Ψάχνετε κάτι;» τη ρωτάω. «Συγγνώμη, τι ώρα κλείνουν τα μαγαζιά;» μου λέει. «Έλα, πες μου, σε παρακαλώ, πως κρύβεις μες στην τσάντα σου τον μηχανισμό των Αντικύθηρων και ψάχνεις μάστορα να σου τον επιδιορθώσει», σκέφτομαι – «στις 9», της απαντώ. «Α, εντάξει, προλαβαίνω να γίνω πλούσια και ύστερα να βγω και να τα αγοράσω όλα», μου λέει. «Άνετα», της λέω και εγώ, ενώ ανοίγω στα γρήγορα το λάμπτοπ μου. «Ακόμα είναι οκτώ παρά. Και οι δυο μας προλαβαίνουμε.»

η αναμετάδοση

Ήταν παλιά ένας τύπος στον βόλο, λίγο μοναχικός, λίγο περίεργος, από αυτούς που ως παιδιά τούς κατατάσσαμε στην κατηγορία «τρελοί του χωρίου», και τον όποιον τον βλέπαμε να αράζει με τις ώρες στις καφετερίες της παραλίας. Και αν καθόμασταν και εμείς κάπου εκεί κοντά, τον ακούγαμε κιόλας να μονολογεί ακατάπαυστα. Η διάφορα, όμως, του δικού του μονόλογου από άλλους αντίστοιχους με τους οποίους ερχόμασταν συχνά αντιμέτωποι -ποτέ δεν έλειψαν οι «τρελοί του χωρίου» σε αυτήν την πόλη- ήταν ότι εδώ δεν είχαμε να κάνουμε με τις ασυνάρτητες φιλοσοφίες ή με τα πύρινα «κατηγορώ τους ανθρώπους» των ομότεχνων του, αλλά με μια αφήγηση πολύ πιο προσωπική, πολύ πιο υπαρξιακή, με έναν ύμνο στην αυτοαναφορικότητα.

Έτσι, τον ακούγαμε να λέει, την ώρα που καθόταν στο τραπεζάκι του: «Αχ... ας κάτσω εδώ σε αυτό το τραπέζι. Ναι, ναι, ας γυρίσω και την καρέκλα προς τη θάλασσα. Α, ωραία, ας παραγγείλω τώρα και έναν καφέ να πιω. Ναι, να πιω το καφεδάκι μου εδώ στην παράλια. Έτσι, κοιτάζοντας τη θάλασσα. Αχ, ωραία. Ναι, έτσι. Να το απολαύσω. Ωραία...» Και όταν ύστερα του έφερναν την παραγγελία του συνέχιζε: «Αχ... το καφεδάκι. Ωραία. Ας πιω λίγο. Ωχ, καίει. Ας περιμένω λίγο. Ναι, να κρυώσει λίγο πρώτα. Έκαψα τη γλωσσά μου. Ναι, ας περιμένω. Ας καπνίσω ένα

τσιγαράκι πρώτα. Ναι, ναι. Να, ας βγάλω ένα από το πακέτο μου. Όπα, το έβγαλα κιόλας. Ας το ανάψω τώρα. Ναι, ένα τσιγαράκι, εδώ στην παράλια. Ωραία. Με το καφεδάκι μου. Μμ, όχι. Καίει ακόμα, γαμώτο. Δεν πειράζει. Θα περιμένω. Ωραία...» Και μετά από αυτά τα εισαγωγικά, στη συνεχεία περνούσε στο κυρίως θέμα, όπου ο άνθρωπος-ανοιχτό βιβλίο συνέχιζε τον -όχι κ τόσο- εσωτερικό μονόλογό του κοινοποιώντας στους υπόλοιπους θαμώνες τις σκέψεις του και τους συλλογισμούς του για όλα όσα συνέβαιναν τριγύρω αλλά και μέσα στο κεφάλι του («Α, μάλιστα... Ωραία γυναίκα αυτή που περνάει τώρα. Μου αρέσει. Ναι, ναι. Τέτοιες γυναίκες μου αρέσουν έμενα. Α, έβγαλε ήλιο τώρα. Ας πάω λίγο πιο εκεί που έχει σκιά. Ναι, ναι. Καλύτερα εδώ. Δεν θέλω να είμαι στον ήλιο. Όχι, καλύτερα στη σκιά. Πολύ καλύτερα. Αλλά σε λίγο θα έρθει και εδώ ο ήλιος. Αχ... οι κινήσεις των πλανητών. Αχ. Φέτα να πάρω. Μην το ξεχάσω. Φέτα, ναι. Έχει φασολάκια σήμερα στο σπίτι. Ναι, ναι. Ωραία η φέτα με τα φασολάκια. Πολύ μου αρέσει. Ναι, ναι...»)

Ακόμα θυμάμαι ποσό πολύ γελούσαμε μαζί του, τότε στα βάθη της δεκαετίας του ενενήντα. Ποσό πολύ διασκεδάσαμε με την παλαβομάρα του, τόσο όταν τον ακούγαμε να παραληρεί όσο και όταν μετά προσπαθούσαμε, έτσι για χαβαλέ, να τον μιμηθούμε.

Σήμερα, δεν έχω ιδέα πού βρίσκεται και τι κάνει αυτός ο άνθρωπος - έχω αλήθεια πολλά χρόνια να

τον δω. Ωστόσο, έχω την εντύπωση πως εάν τον πετυχαίναμε για πρώτη φορά τώρα κάπου και τον ακούγαμε να κάνει αυτήν την απευθείας αναμετάδοση του εαυτού του, ενδεχομένως να μην μας φαινόταν όλο αυτό και παράξενο ή κωμικό, αλλά, αντιθέτως, απολύτως φυσικό και προβλεπόμενο. Σήμερα, άλλωστε, υπάρχει και το φέισμπουκ.

μικρές νίκες

Στη μια γωνία αυτός, μοιράζει φυλλάδια γνωστού πολυκαταστήματος. Απέναντι εκείνη, μοιράζει επίσης κάτι, λιγότερο χρωματιστό - μπροσούρες μάλλον κάποιας πρωτοβουλίας. Άλλοι περαστικοί παίρνουν κι από τους δυο, άλλοι κάνουν επιλογή, άλλοι από κανέναν. Όλα ανεξαιρέτως τα χαρτιά, ματ και λουστρασιόν, καταλήγουν στον ίδιο κάδο παρακάτω. «Ποσά σου έχουν μείνει;» ρωτάει αυτός. «Λίγα. Γιατί;» του λέει εκείνη. «Πάμε για καφέ μετά;» αυτός ξαναρωτάει. «Θα δούμε», εκείνη του απαντά. «Άμα τελειώσουμε μαζί.» Αυτός ενθουσιάζεται από την απάντηση και παίρνει φωτιά. Αρχίζει να ξεφορτώνεται δυο-δυο και ύστερα πέντε-πέντε τα φυλλάδια. Εκείνη συνεχίζει να μοιράζει τα δικά της αργά και σταθερά. Τελικά, αυτός τελειώνει πρώτος. Περνάει απέναντι. «Ε, δώσε μου κι έμενα ένα», της λέει κάνοντας άθελά του ίσως την πρώτη πολιτική πράξη της ζωής του. «Πάρε και άρχισε να διαβάζεις», του λέει ισορροπώντας ανάμεσα στο φλερτ και την καθοδήγηση. «Όταν τελειώσω και εγώ, να ξέρεις, θα σε εξετάσω.» Ένα λιγότερο χαρτί στον παρακάτω κάδο, μια μικρή νίκη σε βάρος του συστήματος.

αυτό ακριβώς

Γνώρισα επιτέλους έναν από τους υποστηρικτές της «θεωρίας» της επίπεδης γης και κάθισα και κουβέντιασα μαζί του. Άκουσα όλη τη φαιδρή επιχειρηματολογία του χωρίς να γελάσω καθόλου, χωρίς να τον ειρωνευτώ, χωρίς καν να τον αμφισβητήσω. Κατάλαβα την ανάγκη του ανθρώπου να υποταχθεί ακόμα και στη μεγαλύτερη ανοησία προκειμένου να νιώσει πως πιστεύει σε κάτι ή έστω πως αμφισβητεί αυτό που έχουν αποδεχτεί οι άλλοι ως αξίωμα. Τον άφησα να μου μιλάει, μέχρι που χρησιμοποίησε τη λέξη «συνωμοσία». Εκεί τον διέκοψα για να του πω πως ακόμα και αν δεχτούμε πως πίσω από τη σφαιρικότητα της γης υπάρχει κάποιο ύπουλο σχέδιο του συστήματος, δεν μπορώ να καταλάβω πού ακριβώς θα μπορούσε να αποσκοπεί αυτή η απάτη. «Ε, μα αυτό ακριβώς», αναφώνησε και σταύρωσε τα χεριά του με ικανοποίηση. «Ποιο αυτό;» τον ρώτησα με ειλικρινή απορία. «Το κόλπο είναι τόσο καλά σχεδιασμένο», μου εξήγησε, «που ούτε καν μπορείς να φανταστείς τι κρύβεται από πίσω .» «Χμ», είπα και σταύρωσα τα χεριά μου κι εγώ. Αυτός μάλλον παρεξήγησε την αντίδρασή μου. «Πες μου ότι δεν με θεωρείς τρελό», σχεδόν με παρακάλεσε. «Όχι, εσύ πες μου ότι δεν με θεωρείς αρκετά φαντασιόπληκτο. Άμα είναι να το κλείσω το μαγαζί

και να το ρίξω στον σχολιασμό της ειδησιογραφίας»,
του απάντησα.

μια κουνημένη φωτογραφία

Στο πλοίο για τη Νίσυρο. Πενηντάρης, μάλλον Δωδεκανήσιος, κάθεται στο κατάστρωμα και μιλάει μονός του. Στην αρχή φαίνεται σαν να μιλάει στο τηλέφωνο, αφού ανάμεσα στα λόγια του μεσολαβούν μεγάλες παύσεις. Ότι λέει έχει έναν μακρόσυρτο παραπονιάρικα ερωτηματικό τόνο. Σαν να ψάχνει απαντήσεις που δεν πρόκειται να του δοθούν ποτέ. Έπειτα, αρχίζει να φωνάζει. Όλοι γυρίζουν και τον κοιτάζουν. Βαράει το χέρι του στο πλαστικό τραπέζι, βρίζει και καταριέται. Οι Έλληνες γελούν, οι αλλοδαποί τρομάζουν. Γίνεται η ατραξιόν της διαδρομής. Οι ταξιδιώτες αποσύρουν το ενδιαφέρον τους από τα βράχια και τους γλάρους και στρέφουν τα κινητά τους προς το μέρος του. Το οργισμένο παραλήρημά του κινείται εναλλάξ, άλλοτε προς το πολιτικό προσωπικό της χώρας που «τον πρόδωσε» και άλλοτε προς μιαν Ελένη που «δεν τον πίστεψε ποτέ» - στη συνέχεια, παραδόξως, το σχήμα αυτό λειτούργει και αντίστροφα. Μετά κάποιος από το πλήρωμα τον πλησιάζει, του απευθύνεται σαν να είναι φίλος του, δικός του άνθρωπος, και του λέει να ηρεμήσει. «Ήρεμος είμαι», του απαντάει αυτός και του δείχνει ποσό σταθερά είναι τα χεριά του, λες και του ζήτησαν να τραβήξει φωτογραφία και αυτός υπόσχεται ότι δεν θα βγει κουνημένη. «Καλά, μην φωνάζεις πάντως.

Ενοχλείς τον κόσμο», του λέει ο ένστολος και απομακρύνεται. Αυτός γυρίζει και κοιτάζει έκπληκτος τριγύρω του. Λες και μόλις ανακάλυψε πως δεν ταξιδεύει μονός. Ντρέπεται. Σταματάει τις φωνές και αρχίζει το τραγούδι: «Λε, μωρέ, λεμο... νάκι μυρωδάτο...» Τραγουδάει όμορφα, αν και η φωνή του σπάει διαρκώς. Λίγο παρακάτω, εκεί όπου ο στίχος παρακαλάει το λεμονάκι να «μην παραμυρίζει τόσο», του βγαίνει ένας λυγμός και ξαφνικά η ήρεμη ως τώρα θάλασσα αρχίζει τους κυματισμούς κι αυτή έτσι, για να τον σιγοντάρει.

η δουλεία μου

Νίσυρος. Μένω στα Λουτρά. Δύο χιλιόμετρα μακριά από το Μανδράκι, το λιμάνι του νησιού. Εδώ τριγύρω δεν υπάρχουν μαγαζιά. Έχω ανάγκη από καφέ και το να πάω με το πόδια μέχρι το χωριό, μες στο καταμεσήμερο, δεν μου φαίνεται και πολύ καλή ιδέα. Βρίσκω κάπου ένα φυλλάδιο για ντελίβερ. Παίρνω τηλέφωνο: «Ναι; Φέρνετε καφέδες στα Λουτρά;» Ντρέπομαι να τους ζητήσω μόνο έναν καφέ, όποτε παραγγέλνω δύο. Έναν μέτριο και έναν σκέτο, έτσι για το ξεκάρφωμα. «Και ένα μεγάλο μπουκάλι νερό, παρακαλώ.» «Εντάξει, αλλά θα αργήσουμε λίγο, να ξέρετε» «Δεν πειράζει. Δεν βιάζομαι.»

Κάθομαι στο τραπέζι του σαλονιού, που το έχω μετατρέψει σε γραφείο, και αρχίζω να γράφω αυτήν την ιστορία, χωρίς να ξέρω αν θα προκύψει κάποια ανατροπή από το γράψιμο ή από την πραγματικότητα την ίδια. Ούτε δέκα λεπτά μετά φτάνει η παραγγελία μου. «Νόμιζα ότι θα αργούσατε», λέω στο παιδί. «Συγγνώμη, ήρθα γρήγορα, ε;» μου απατάει. Μου αρέσει που ο κόσμος εδώ απολογείται για την ταχύτητά του και όχι για την ολιγωρία του. «Ο μέτριος ποιος είναι;» τον ρωτάω. «Πιείτε τον σκέτο πρώτα», μου απαντά, «αλλιώς μετά θα σας φάνει φαρμάκι.» «Πώς το ήξερες ότι είναι για μένα και οι δυο;» «Δεν το ήξερα.

Το μάντεψα. Αυτή είναι η δουλεία μου.» Ένας μικρός φιλόσοφος πάνω σε μηχανάκι. Του αφήνω ένα ευρώ για φιλοδώρημα, αλλά και πάλι, δεν ξέρω, νομίζω πως τον κλέβω.

αμετάφραστο

Κάθε πρωί τον συναντώ στην αυλή. Κάθεται κάτω από τη σκιά της αγριελιάς, πίνει καφέ και διαβάζει την ίδια εφημερίδα. Αυτός με χαιρετάει πάντα στα αγγλικά και εγώ του απαντάω «καλημέρα». Μετά αυτός μου λέει «α, Έλληνας είστε;» και γελάει αμήχανα, σαν παιδί που το έπιασαν να κάνει αταξίες. Κάθε πρωί η ίδια διαδικασία. Σήμερα, είπα, έτσι για πλακά, να του πω και εγώ «γκουντμόρνινγκ». Αυτός το θεώρησε μάλλον απολύτως φυσιολογικό. Χαμογέλασε, κατέβασε μέχρι τα μάτια το καπέλο του και χώθηκε ξανά μες στην εφημερίδα.

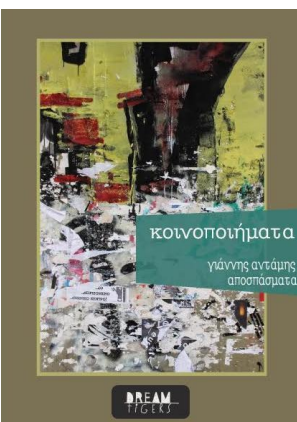
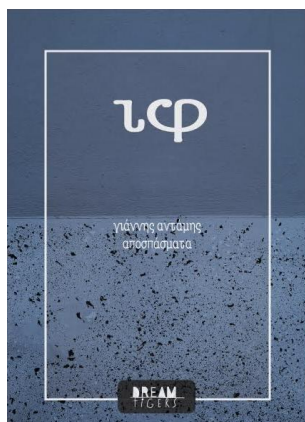
Κοντοστάθηκα, δήθεν για να δέσω τα κορδόνια μου. Κοίταξα βιαστικά το πρωτοσέλιδο. Ευχές του μητροπολίτη Δωδεκανήσου για τη νέα χρόνια, υποσχέσεις του περιφερειάρχη Νότιου Αιγαίου για βελτίωση των χειμερινών δρομολογίων. Ο χρόνος εδώ στρεβλώνεται επικίνδυνα. Η ζωή εδώ τεντώνεται, απλώνει, ξεγλιστρά ανάμεσα σε χάρτινες ευχές και σε τσαλακωμένες υποσχέσεις. Εδώ ο κόσμος, πίσω από την τουριστική βιτρίνα του, παραμένει ακόμα αμετάφραστος.

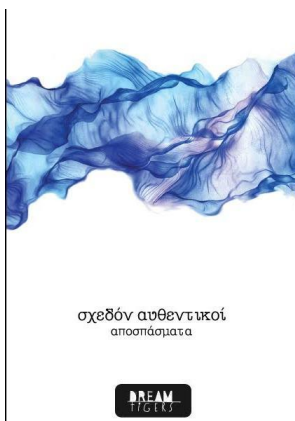
Πριν, στο μαγαζί όπου ήμασταν, είχαν την τηλεόραση ανοιχτή και κάποιοι έβλεπαν μπάλα. Ένας τύπος παραδίπλα μας, χωρίς παρέα -όχι ορατή τουλάχιστον- όταν άνοιξε το σκορ, σηκώθηκε και άρχισε να ουρλιάζει. Όλοι οι παρευρισκόμενοι γύρισαν και τον κοίταξαν. Αργότερα, το ίδιο έξαλλα πανηγύρισε και το δεύτερο γκολ της αναμέτρησης, και ας το έβαλε η άλλη ομάδα. Και πάλι όλοι, και στο δικό μας και στα αλλά μαγαζιά και οι περαστικοί ακόμα, και όσοι καθόντουσαν τριγύρω, στις αυλές και στα μπαλκόνια τους, γύρισαν προς το μέρος του και άρχισαν να λένε: «Καλά, τι έπαθε αυτός; Γιατί φωνάζει τόσο;» Λίγο μετά, σε μια άλλη φάση άσχετη, που ούτε καν ευκαιρία για γκολ δεν φάνηκε να υπάρχει, ο τύπος σηκώθηκε ξανά και ξέσπασε σαν να είχε ο ίδιος από μονός του κερδίσει όλα τα ματς, όλα τα πρωταθλήματα του κόσμου. Τότε ακόμα και κάποιοι από τους ποδοσφαιριστές στην τηλεόραση γύρισαν προς την κάμερα και τον κοίταξαν με απορία. Ένας από τον σερβιτόρους δεν άντεξε και τον πλησίασε. «Τι σας συμβαίνει, κύριε;» τον ρώτησε. «Γιατί κάνετε έτσι;» «Μα, δεν βλέπεις; Είμαι ακόμα ζωντανός», του απάντησε αυτός, έβγαλε από την τσέπη ένα χαρτονόμισμα, του το έδωσε, άνοιξε τα φτερά του και πέταξε προς άγνωστη κατεύθυνση.

τα σύννεφα

Κάποτε, ταξιδεύοντας με το κτελ, άκουσα ένα παιδάκι διπλά μου να λέει στη μαμά του, δείχνοντας τους καπνούς που έβγαζαν οι καμινάδες ενός εργοστάσιου: «Μαμά, κοιτά. Εδώ είναι που φτιάχνουνε τα σύννεφα.» Σήμερα, στην παράλια, ένα άλλο πιτσιρίκι έδειχνε στους γονείς τους τα σύννεφα στον ουρανό και εξέφραζε μian εύλογη απορία: «Ε, άντε. Καλοκαίριασε. Γιατί δεν συμμαζεύουν λιγάκι εκεί πάνω;»

κυκλοφορούν επίσης
από τις εκδόσεις dreamtigers

κεντρική διάθεση:
www.dreamtigers.gr

**Το τελευταίο χάρτινο βιβλίο του Γιάννη Αντάμη,
«Το Ανταμομπίλ»,
κυκλοφορεί από τις Εκδόσεις Χαραμάδα.**

against the run of play

στον Σωτήρη

Βόλος, Ιούνιος 2018

ο ινδός
ωτορινολαρυγγολόγος
©
γιάννης αντάμης
dreamtigers